

Prova de batxillerat per a l'accés a la Universitat (PBAU)

Història d'Espanya

Versió en català

Instruccions generals:

- No podeu llegir l'enunciat fins que el professor no us autoritzi.
- No us podeu moure del lloc per demanar dubtes sobre l'examen, sinó que heu de fer-ho des del vostre lloc.
- Durant l'examen no està permès emprar telèfon mòbil (l'haureu de tenir apagat dins la bossa), rellotge ni qualsevol altre dispositiu electrònic.
- Recordau aferrar l'etiqueta identificadora al full de respostes als llocs indicats.
- Recordau que durant l'examen no està permès passar cap tipus de material a una altra persona.
- Si acabau la prova abans que expiri el temps assignat, heu d'aixecar el braç per esperar instruccions.

D'acord amb l'adaptació de les proves a causa de la pandèmia de COVID-19, les opcions A i B es fusionen. Per tant, a la primera part, l'alumne pot seleccionar lliurement un tema entre els quatre que es proposen; a la segona part, ha de fer un comentari que pot triar entre els quatre que s'ofereixen, i a la tercera part ha de respondre dues qüestions entre les vuit proposades.

OPCIÓ A

PRIMERA PART (3,5 punts). Desenvolupa **un** (i només **un**) dels temes següents:

1r. El regnat de Ferran VII (1814-33). Concepte i etapes: restauració de l'absolutisme (1814-20), Trienni Liberal (1820-23) i Dècada Ominosa o Dècada Absolutista (1823-33).

2n. La Dictadura de Primo de Rivera (1923-30): concepte, característiques i etapes: el directori militar (1923-25), el directori civil (1925-30) i el final de la Dictadura (1930-31).

SEGONA PART (3,5 punts). Fes **un** (i només **un**) dels comentaris següents:

Comentari 1: comenta el següent text, fent referència a les qüestions següents: 1a. Explica breument les característiques del sistema polític espanyol durant la Restauració borbònica (1875-1923). 2a. Analitza els aspectes principals de la Constitució espanyola de 1876.

Artículo 11: La religión Católica, Apostólica y Romana es la del Estado. La Nación se obliga a mantener el culto y sus ministros. Nadie será molestado en el territorio español por sus opiniones religiosas ni por el ejercicio de su respectivo culto, salvo el respeto debido a la moral cristiana. No se permitirán, sin embargo, otras manifestaciones públicas que las de la religión del Estado.

Artículo 13: Todo español tiene derecho:

- De emitir libremente sus ideas y opiniones, ya de palabra, ya por escrito [...] sin sujeción a censura previa.
- De reunirse pacíficamente.
- De asociarse para los fines de la vida humana.
- De dirigir peticiones individual o colectivamente al rey, a las Cortes y a las autoridades. El derecho de petición no podrá ejercerse por ninguna clase de fuerza armada.

Artículo 18: La potestad de hacer las leyes reside en las Cortes con el Rey.

Artículo 19: Las Cortes se componen de dos cuerpos colegisladores, iguales en facultades: el Senado y el Congreso de los Diputados.

(Constitució espanyola de 1876 (fragments)).

Comentari 2: comenta el següent text, fent referència a les qüestions següents: 1a. Defineix breument la Guerra Civil Espanyola i explica com i per què es va iniciar. 2a. Analitza les instruccions del general Emilio Mola i posa-les en relació amb les característiques del sistema polític establert a la zona *nacional* o franquista durant la Guerra Civil.

«Se tendrá en cuenta que la acción debe ser en extremo violenta para reducir lo antes posible al enemigo, que es fuerte y bien organizado. Por supuesto, serán encarcelados todos los directivos de los partidos políticos, sociedades o sindicatos no afectos al Movimiento, aplicándoles castigos ejemplares a dichos individuos para estrangular los movimientos de rebeldía o huelgas. Conquistado el poder, se instaurará una dictadura militar que tendrá como misión inmediata restablecer el orden público» (general Emilio Mola, Instrucción reservada núm. 1, primavera de 1936).

TERCERA PART (3 punts). Respon **dues** (i només **dues**) de les quatre qüestions següents: 1a. Què foren les migracions indoeuropees i quins foren els pobles colonitzadors procedents de la Mediterrània oriental que arribaren a la península Ibèrica en el primer mil·lenni AC? Esmenta algun aspecte relacionat amb aquestes colonitzacions a les illes Balears. 2a. Quines foren les característiques polítiques bàsiques de la monarquia hispànica en el segle XVI? 3a. Com era la situació de les dones a l'Espanya del segle XIX des dels punts de vista social, polític i educatiu? 4a. Quines característiques presentava l'Estat de les autonomies establert per la Constitució de 1978? Explica breument el cas de l'Estatut de les Illes Balears.

OPCIÓ B

PRIMERA PART (3,5 punts). Desenvolupa **un** (i només **un**) dels temes següents:

1r. Aspectes polítics de la guerra del Francès (1808-14): les Corts de Cadis i la Constitució de 1812.

2n. La Segona República: concepte. El govern del Front Popular (febrer-juliol de 1936).

SEGONA PART (3,5 punts). Fes **un** (i només **un**) dels comentaris següents:

Comentari 1: comenta el següent text, fent referència a les qüestions següents: 1a. Què va ser la Primera República Espanyola, com es va implantar i quines característiques presentava? 2a. Explica el context en què va tenir lloc el projecte constitucional de 1873 i els seus continguts principals. Indica per què va fracassar.

Artículo 1. Componen la Nación española los Estados de Andalucía Alta, Andalucía Baja, Aragón, Asturias, Baleares, Canarias, Castilla la Nueva, Castilla la Vieja, Cataluña, Cuba, Extremadura, Galicia, Murcia, Navarra, Puerto Rico, Valencia, Regiones Vascongadas. Los Estados podrán conservar las actuales provincias o modificarlas, según sus necesidades territoriales.

Artículo 39. La forma de gobierno de la Nación española es la República Federal.

Artículo 40. En la organización política de la Nación española todo lo individual es de la pura competencia del individuo; todo lo municipal es del Municipio; todo lo regional es del Estado, y todo lo Nacional, de la Federación [...].

Artículo 45. El poder de la Federación se divide en Poder legislativo, Poder ejecutivo, Poder judicial y Poder de relación entre estos Poderes.

Artículo 49. El Poder de relación será ejercido por el Presidente de la República.

(Projecte de Constitució de la República Federal (1873)).

Comentari 2: comenta el següent text, fent referència a aquestes qüestions: 1a. Defineix breument el règim franquista. 2a. Quines característiques presentava el decenni dels seixanta del segle XX des dels punts de vista econòmic i social? 3a. Què era el Pla d'estabilització i com va afectar les Balears?

«La situación económica general de la jurisdicción de esta cámara ha seguido, durante el año 1961, la trayectoria iniciada en julio de 1959 con el Plan de Estabilización, el cambio real de moneda y la actual reactivación de la Economía, tras la depresión ocasionada por los primeros pasos de la Estabilización. – En Baleares se han presentado fenómenos específicos derivados, juntamente con las bases económicas antes dichas, de su especial característica turística y del desarrollo y auge de la exportación, debido al nuevo cambio de moneda, a la labor de la Delegación Regional de Comercio y también a las múltiples relaciones comerciales que se inician gracias al turismo. – Palma de Mallorca ocupa hoy un lugar destacado en la economía española, estando, en relación con su número de habitantes, en cabeza de las ciudades españolas en múltiples manifestaciones económicas (índice de vehículos, de tráfico, de hostelería, posiblemente de televisores y frigoríficos, etc.) y su aeropuerto es el que mayor tráfico tiene en España durante los meses del largo verano turístico» («Informe general sobre la situación económica de Baleares en 1961», Arxiu de la Cambra de Comerç, Indústria i Navegació de Mallorca i Eivissa).

TERCERA PART (3 punts). Respon **dues** (i només **dues**) de les quatre qüestions següents: 1a. Defineix breument Al-Andalus, esmenta les etapes de la seva evolució política i assenyala alguns exemples dels canvis econòmics, socials i culturals introduïts pels musulmans a la península Ibèrica i a les illes Balears. 2a. Què foren la guerra de Successió i els decrets de Nova Planta? Assenyala'n algun aspecte relacionat amb les Balears. 3a. Què va ser el carlisme? (com era la seva ideologia, quins suports socials tenia i quines foren les seves principals actuacions en el segle XIX?). 4a. Explica breument les diferents fases en l'oposició política al franquisme.